

MELKPRIJSVERGELIJKING JANUARI 2009

(Voor standaardmelk (1) en volgens de uitbetalingssystemen van de zuivelondernemingen; alle bedragen in euro / 100kg)

Bedrijf		kwaliteits- toeslag	kwantum- toeslag	seizoens- toeslag	MELKPRIJS deze maand	meest recente nabetaling	Voortschr. gem. laatste 12 maanden (4)
Milcobel	BE	0,73	1,37		25,36	0,37	31,77
Alois Müller	DE	0,51			25,62	0,24	33,35
Humana Milchunion eG	DE				27,48	-0,22	34,06
Nordmilch	DE		0,15		23,87	-0,17	30,12
Arla Foods	DK	0,55			27,54	1,42	36,23
Hämeenlinnan Osuusmeijeri	FI	2,14		8,77	42,31	3,88	45,83
Bongrain CLE (Basse Normandie)	FR	0,74			36,17	geen	35,05
Danone (Pas de Calais)	FR	0,58			36,53	geen	36,51
Lactalis (Pays de la Loire)	FR				36,01	geen	34,86
Sodiaal	FR				32,26	geen	34,54
Dairy Crest (Davidstow)	GB	-0,21	0,32		29,82	0,00	32,40
First Milk	GB	0,53	1,98		26,38	0,00	30,50
Glanbia	IE			3,88	29,09	0,00	33,30
Kerry	IE				24,86	geen	32,69
DOC Kaas	NL	0,05	0,27		22,97	2,48	31,10
FrieslandCampina	NL	0,05	0,75		27,18	1,86	35,07
GEMIDDELDE MELKPRIJZEN (2)					29,59		34,21
Granarolo (Noord)	IT	1,15	3,42		37,54	geen	40,66
Fonterra (5)	NZ				16,09	0,00	21,15
Verenigde Staten (3)	US	0,11			20,28	geen	28,36

Voetnoten:

- (1) Alle bedragen excl. BTW uitbetaald aan de veehouder en uitgaande van om de andere dag ophalen.
Prijs per 100 kg standaard melk met 4,2% vet, 3,4% eiwit, 500.000 kg per jaar, kiemgetal van 24.999 en een celgetal van 249.999 per ml.
- (2) Rekenkundig gemiddelde.
- (3) Gebaseerd op USDA publicatie, gestandaardiseerd voor 4,2% vet, 3,4% eiwit en een celgetal van 249.999 per ml.
- (4) Inclusief de meest recente nabetaling.
- (5) Gebaseerd op de seizoensverwachting, gestandaardiseerd voor 4,2% vet en 3,4% eiwit.

OPMERKINGEN BIJ MELKPRIJSVERGELIJKING JANUARI 2009

MELKPRIJZEN

Toelichting melkprijzen januari 2009

Gemiddeld zijn de berekende voorschotmelkprijzen in januari 2009 € 29,59 per 100 kg standaardmelk. Ten opzichte van december 2008 een daling van € 1,20 en vergeleken met dezelfde maand vorig jaar een daling van € 8,75 per 100 kg ofwel 23%.

Opvallend is de grote variatie in melkprijzen tussen de verschillende ondernemingen en landen. Melkveehouders die hun melk leveren aan Milcobel, Humana, Nordmilch, Arla en Kerry hebben in januari 2009 de laagste (voorschot-) melkprijs ontvangen in de maand januari sinds de start van deze melkprijzvergelijking in 1999. Voor februari geldt dit ook voor de leden- melkveehouders van FrieslandCampina. Daarentegen ontvangen de Finse leveranciers van Hämeenlinnan Osuusmeijeri de hoogste en de Franse melkveehouders de op één na hoogste januari melkprijs van de afgelopen 10 jaar.

Wijzigingen

Met ingang van deze publicatie is de vergelijking uitgebreid met de melkprijs van Granarolo, de op één na grootste Italiaanse zuivelonderneming. Om de reeks niet te verstoren wordt de berekende melkprijs van Granarolo voorlopig niet meegenomen in de berekening van het gemiddelde.

Overigens zijn de berekende melkprijzen van Alois Müller en DOC Kaas met terugwerkende kracht vanaf 2007 wél opgenomen in de gemiddelde melkprijzen.

Vanaf januari 2009 wordt de melkprijs van FrieslandCampina berekend en gepubliceerd. Deze melkprijzen worden vergeleken met voorheen Friesland Foods.

Nederland

Als gevolg van de slechte marktontwikkelingen heeft FrieslandCampina haar melkprijs in januari verlaagd naar € 27,15 per 100 kg. De garantieprijs voor februari en maart heeft de zuivelonderneming al bekend gemaakt en hierdoor zal de melkprijs komende maanden verder dalen tot onder € 22,- per 100 kg. De daling wordt extra versterkt doordat de seizoensheffing in maart weer wordt toegepast.

Bij DOC Kaas wordt de melkprijs in februari verder verlaagd tot onder € 22,- per 100 kg.

Arla

Arla heeft over 2008 een nabetaling aangekondigd van 5,20 DKK per 100 kg ofwel zo'n € 0,70 per 100 kg. Dit is aanmerkelijk minder dan eerder begroot en ook lager dan vorig jaar. Over 2007 is een nabetaling gedaan van c.a. € 1,50 per 100 kg. De nabetaling over 2008 is nog niet verwerkt in de berekende melkprijzen.

Duitsland

Alle Duitse zuivelondernemingen verlagen in januari de basisprijs voor melk met een vetpercentage van 3,7% en eiwitpercentage van 3,4%. Alios Müller verlaagt de basisprijs met € 1,- per 100 kg naar € 24,00, Humana met € 1,35 per 100 kg naar € 26,00 en de basisprijs van Nordmilch is verlaagd met € 2,- per 100 kg naar € 23,00.

Frankrijk

Opvallend zijn de Franse zuivelondernemingen die door de kwartaalafspraken deze maanden de op één na hoogste melkprijs kunnen uitbetalen sinds 10 jaar melkprijsvergelijking. De ondernemingen betalen ten opzichte van vorige maand een hogere melkprijs.

Verenigd Koninkrijk

Nadat in september de vet- en eiwitprijzen nog waren verhoogd zal de Engelse zuivelonderneming DairyCrest deze in februari weer naar beneden bijstellen door een verlaging van de vet- en eiwitprijzen.

Ook First Milk verlaagt de melkprijs van januari tot € 26,38 euro per 100 kg. De zuivelonderneming heeft aangekondigd in februari de melkprijs met 0,75 pence per kg (€ 0,66) verder te verlagen.

Ierland

De Ierse zuivelondernemingen hebben de vet- en eiwitprijzen verlaagd. Bij Glanbia zijn de vet- en eiwitprijzen verlaagd en worden bepaalde bonussen deze maand niet meer betaald. Echter door de € 4,00 per 100 kg extra aan wintertoeslag daalt de uitbetaalde melkprijs slechts licht.

Ook Kerry verlaagt de vet- en eiwitprijs en betaalt bijna € 4,- per 100 kg minder dan vorige maand.

Hameenlinnan Osuusmeijeri

De Finse onderneming Hameenlinnan Osuusmeijeri betaalt een melkprijs van € 42,31 per 100 kg, wat de hoogste is voor januari in de afgelopen 10 jaar.

Granarolo

Granarolo hanteert in Italië verschillende melkprijssystemen in Noord, Midden en Zuid Italië. De melkprijsberekeningen zijn gebaseerd op Noord, de regio met de hoogste melkproductie. Granarolo is een coöperatie, die na afloop van het melkprijsjaar nabetalingen kan doen. De melkprijs van Granarolo is gebaseerd op een basis prijs per 100 liter voor melk met een standaard vet- en eiwitgehalte en een standaardkwaliteit. De basisprijs geldt voor 3,20-3,30% eiwit en 3,60-3,75% vet. De berekende melkprijs is inclusief een hoeveelheidtoeslag van € 3,42 en een kwaliteitstoeslag van € 1,15 per 100 kg. Vanwege de lagere gehalten en de geringere bedrijfsomvang is de gemiddelde melkprijs van Granarolo zo'n € 4,- lager dan de berekende melkprijs voor standaardmelk.

Oceanië

Fonterra Co-operative Group heeft onlangs aangegeven dat haar melkaanvoer in de maand februari duidelijk achterblijft bij eerdere verwachtingen. Melkproductie ligt in vele regio's onder het gemiddelde en de aanvoer loopt nu net zo snel terug als een jaar geleden toen de effecten van de droogte zich het heftigst deden gevoelen. Gesproken wordt nu over een terugval van 6 á 7% op de eerdere prognose van plus 8 á 9%.

Verenigde Staten

Markt

De huidige economische crisis heeft in Amerika de melkveehouders deze maand fors geraakt. Daar is de melkprijs met bijna 30% omlaag geschoten van € 28,12 per 100 kg in december naar € 20,28 in januari.

De snelle verslechtering van de economische omstandigheden heeft ook in de USA geleid tot een forse daling van het prijsniveau. De prijzen voor boter, melkpoeder en kaas zijn allemaal op interventie niveau aanbeland. Deze bedragen resp. \$1,05/lb (= **\$ 2314/ton**) voor boter, \$1,10/lb (= **\$ 2425/ton**) voor kaas (cheddar in blokvorm) en \$ 0,80/lb (= **\$ 1763/ton**) voor mager melkpoeder. Inmiddels heeft de kaasmarkt zich enigszins herstelt tot een niveau van ca \$1,25/lb (= **\$ 2425/ton**), terwijl de boterprijs ca \$0,05 boven interventie niveau beweegt. De totale cumulatieve interventie aankopen vanaf oktober 2008 belopen momenteel 2.065 ton boter en ruim 79.000 ton melkpoeder.

In januari was de melkproductie ca 1% hoger dan vorig jaar. Voor 2009 werd in eerste instantie rekening gehouden met een lichte terugval van het aantal melkkoeien en een lichte toename van de melkproductie per koe, waardoor de totale productie wordt geschat op ruim 189,1 billion pounds (= 85,8 miljoen ton) hetgeen ca 0,5% hoger is dan in 2008. De laatste ontwikkeling laat echter zien dat het aantal koeienslachten toeneemt, zodat eerder rekening moet worden gehouden met een mogelijke daling van de productie. Bovendien is er ook sprake van een fors verslechterende verhouding in de prijs van melk en veevoer.

USDA maakt gebruik van een parameter (MFPR = milk to feed price ratio) om de winstgevendheid van de melkproductie in de USA te meten. Deze parameter geeft de verhouding weer tussen de opbrengst prijs van de melk en de prijs van het gebruikte veevoer. In USA wordt als norm aangehouden dat de voederkosten tussen de 40 tot

60% van de productie kosten van melk uitmaken. Deze verhouding wordt verkregen door de prijs van 1 pound (= 0,45 kg) melk te delen door de prijs van 1 pound veevoer (bestaand uit een zuivelmengsel met 16% eiwit) Hoe hoger de ratio des te groter is de marge tussen de melkprijs en veevoederprijs is. Aangenomen wordt dat een ratio van minimaal 3 nodig is om winstgevend te kunnen produceren. In januari jl kwam deze verhouding op het laagste niveau ooit uit ,t.w. 1,69. Dit is een aanwijzing dat de melkproductie in de USA de komende maanden fors kan inzakken.

De melkprijs staat ook verder onder druk. De berekende melkprijs van de USA is gebaseerd op de door het Amerikaanse Ministerie van Landbouw (USDA) bekend gemaakte prijzen voor melk en – bestanddelen van de zogenaamde klasse III. Volgens USDA is de gemiddelde klasse III melkprijs gedaald van **\$ 18,04** in 2007 naar **\$ 17,44 per cwt** in 2008 ofwel – 3,3%.

Voor 2009 zijn de cijfers recent verder naar beneden bijgesteld en wordt een verdere daling verwacht naar een gemiddelde van **\$ 9,70 tot \$ 10,40 per cwt** .

De zgn all-in melkprijs zal waarschijnlijk uitkomen tussen **\$ 10,95 tot \$ 11,65 per cwt (= gemiddeld ± €19,60/100 kg)** ofwel –38% vergeleken met het niveau van **\$ 18,34 per cwt** in 2008.

Export

Onlangs gepubliceerde cijfers laten zien dat de USA over 2008 voor het tweede opeenvolgende jaar een zuivelhandelsoverschot heeft geboekt van \$ 1,045 miljard. De totale zuivel exportwaarde bedroeg \$ 3,791 miljard (= € 2,985 miljard), hetgeen 25% meer was dan de waarde over 2007. Echter gedurende het laatste kwartaal van 2008 nam de export snel af en was er zelfs sprake van een zuivelhandelstekort met \$ 112 miljoen. Door de gedaalde prijzen en inzakkende vraag zal deze lijn zich ook in 2009 doorzetten.

De totale zuivel importwaarde over 2008 bedroeg \$ 2,745 miljard (= € 2,161 miljard), hetgeen 9,2% meer was dan in 2007.

Export van diverse zuivelproducten voor de periode januari – december 2008:

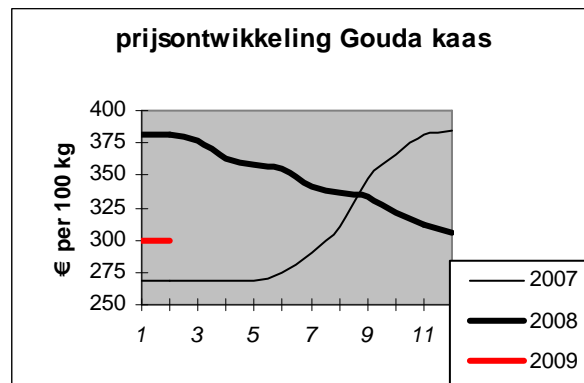
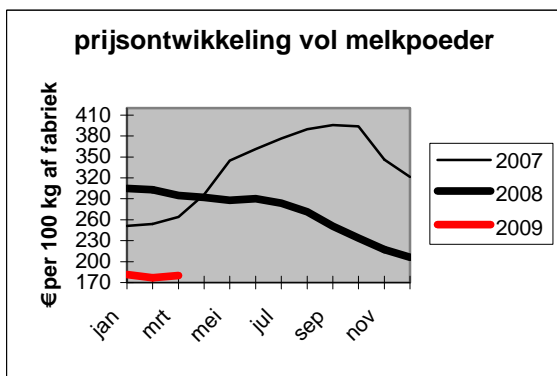
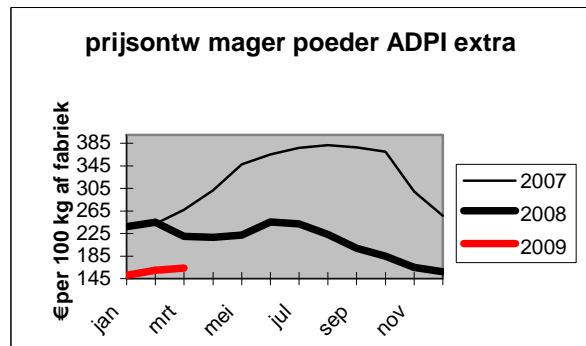
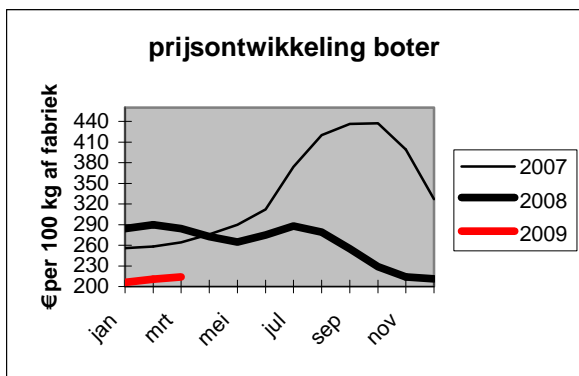
Product	Hoeveelheid (tonnen)	% wijziging	Totale waarde (miljoen \$)	% wijziging	Totale waarde (\$ per ton)
Mager melkpdr.	391.500	+ 52	1.380,0	+ 65	3525
Kaas	131.500	+ 32	569,8	+ 47	4333
Boter	80.100	+143	238,2	+154	2975
Weipoeder	201.300	- 24	203,9	- 31	1012
WPC	71.700	- 23	157,8	- 33	2200

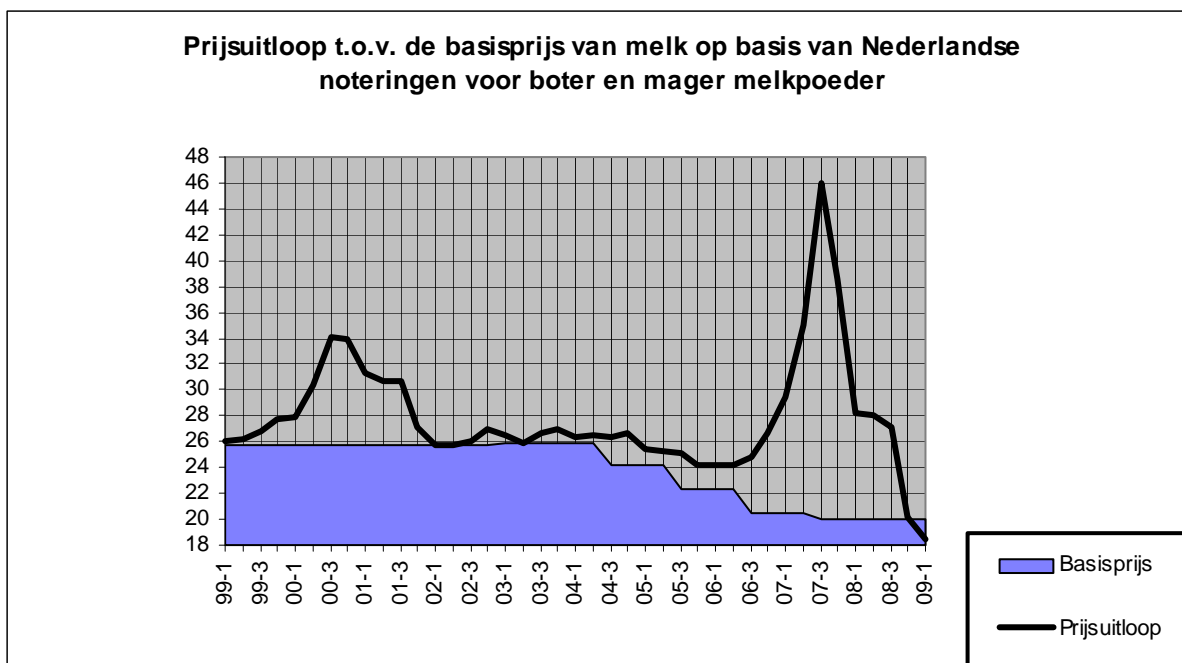
De vooruitzichten voor 2009 zijn minder rooskleurig. De vraag is aanzienlijk minder als gevolg van de financiële crisis en economische recessie, die de wereld in zijn greep heeft. Voor de USA wordt in 2009 een scherpe daling van de export voorzien van \$ 4 miljard naar ca \$ 3,1 miljard.

MARKTSITUATIE

€ per 100 kg

Noteringen Nederland				
	1 januari 2009	7 maart 2009	index	trend
Boter	210	214	101,9	↑
Vol melkpoeder	195	180	92,3	→
Mager melkpoeder	150	164	109,3	↑
Weipoeder	39	36	92,3	→
Gouda kaas	± 310	± 295	95,2	→

Huidige ontwikkeling

In Nederland is in januari 2009 ruim 0,970 miljoen kg melk afgeleverd aan fabrieken. Dat is 2% meer dan in dezelfde maand vorig jaar. Het gemiddelde vet resp. eiwitgehalte over de geleverde hoeveelheid kwam uit op 4,55%, resp. 3,57% en was daarmee 0,07% resp. 0,05% hoger dan een jaar eerder. De melkaanvoer in de totale EU-25 over de periode januari t/m november 2008 was ca 0,4% hoger dan in dezelfde periode van het vorige jaar en is verder aan het dalen.

Door de snel dalende marktprijzen en de groeiende onzekerheid zag de Europese Commissie zich genoodzaakt enkele beheersmaatregelen te nemen ter ondersteuning van de markt. Ten eerste werd het export subsidie stelsel gereactiveerd teneinde beter te kunnen concurreren op de wereldmarkt. De tweede maatregel, die in beginsel effectiever zal zijn, is een voortzetting van interventie aankopen boven de officiële kwantitatieve limieten van 30.000 ton boter en 109.000 ton mager melkpoeder. Deze genoemde hoeveelheden worden aangekocht tegen een vaste prijs, waarna via 2 maandelijkse inschrijvingen meer product van de markt kan worden gehaald. Zodoende blijft ook gedurende deze onzekere periode een vangnet onder de markt bestaan. Tot nu toe lijkt de reactie van de markt positief. De boter en melkpoeder prijs wordt nu voornamelijk ondersteund door het vooruitzicht dat binnenkort de productie tegen een vaste prijs kan worden ingeleverd. Daar de marktprijs zich de laatste tijd onder het interventie niveau ophield is er een klein opwaarts potentieel ontstaan tot het niveau van de netto interventie waarde. Een verdere stijging ligt zeker niet onmiddellijk voor de hand. De huidige markt gaat evenwel nog gebukt onder een overaanbod aan mager melkpoeder (vnl.oude voorraden bij producent en handel), hetgeen weerspiegeld wordt in de aanhoudende prijsdaling van de bulk.

Ondanks het weer instellen van export subsidies blijven de perspectieven voor export onduidelijk temeer daar de belangrijkste concurrenten op de wereldmarkt vrezen dat deze maatregel de internationale prijzen verder onder druk kan zetten en een mogelijk herstel zelfs kan vertragen.

De vooruitzichten voor 2009 lijken niet al te rooskleurig. Veel zal afhangen van de mate waarin de melkproductie zich zal aanpassen aan de verminderde vraag. De algemene verwachting is dat de prijzen aanhoudend onder druk zullen blijven totdat de markt op het punt is aangeland dat het product aanbod afneemt en/of het vertrouwen bij kopers terugkeert dat de globale economische situatie spoedig zal verbeteren. Prijsherstel zal dan waarschijnlijk moeizaam zijn gezien de opgebouwde voorraden.

De lagere consumenten vraag zal de importbehoefte overal doen afnemen; bovendien zal een mogelijk zwakkere dollar de export positie verder kunnen verslechteren. Dit betekent dat er een eind zal komen aan de sterke trendmatige groei van de wereldhandel over de laatste jaren en een terugval tot onder de 2% niet onwaarschijnlijk is.